

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนมัธยมศึกษามีภาระหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาและค้นคว้า ระหว่างประดิษฐ์ศึกษา และอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ก้าวข้างหน้า รวมทั้งการให้บริการและพัฒนาชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า สอดคล้องกับความเจริญของสังคมโลก ปัจจุบันนี้นับวันการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาอย่างมีความสำคัญมากขึ้น จนถึงขั้นที่รัฐบาลมีคำว่าที่จะขยายการศึกษาภาคบังคับถึงระดับ มัธยมศึกษา และให้ทดลองปฏิบัติไปบ้างแล้วตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

การจัดการมัธยมศึกษาในประเทศไทยส่วนใหญ่อยู่ในสังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งได้มีการเปิดโรงเรียนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทุกปี จนขณะนี้มีจำนวนถึง 1,808 โรง (กรมสามัญศึกษา, 2533) จากจำนวนห้องเรียนที่กระจายอยู่ตามที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ทำมูลค่าสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน จึงทำให้โรงเรียนมัธยมศึกษามีลักษณะที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะในเรื่องของขนาดของโรงเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียน จนกรมสามัญศึกษาต้องจัดแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม เพื่อสะดวกในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาดังนี้

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กคือ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนไม่ถึง 500 คน
2. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางคือ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 คน แต่ไม่เกิน 1,499 คน
3. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คน แต่ไม่เกิน 2,499 คน

4. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษคือ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป

จากผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษากับผลลัพธ์ทางการเรียนของนักเรียนพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กมีข้อจำกัดมากกว่าขนาดอื่น ๆ เช่น อัตราส่วนนักเรียนต่อครูโรงเรียนพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ต้องจ้างครูมากกว่าขนาดอื่น ๆ ประมาณ 22 : 1 และเมื่อแยกตามระดับโรงเรียน พบว่าโรงเรียนระดับอ่ำเภอมีอัตราส่วนสูงที่สุดคือ 22 : 1 และเมื่อแยกตามระดับโรงเรียน พบว่าโรงเรียนระดับอำเภอต้องจ้างครูสูงถึง 24 : 1 ส่วนทางด้านประสบการณ์การสอนของครูนั้น ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กมีประสบการณ์ในการสอนต่ำที่สุดคือประมาณ 6 ปีเท่านั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2530)

และในปี 2531 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้รายงานผลการวิจัยอีกฉบับหนึ่งคือ เรื่องประสิทธิภาพการมัธยมศึกษา ซึ่งผลการวิจัยสรุปยืนยันรายงานวิจัยฉบับที่ได้กล่าวถึงแล้ว โดยเฉพาะในเรื่องการจัดสรรทรัพยากรนั้น พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก มีอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียน ห้องเรียนต่อห้องสมุด และจำนวนหนังสือในห้องสมุดสูงกว่าขนาดอื่น ๆ แต่มีอัตราส่วนห้องเรียนต่อนักเรียนต่ำที่สุด ในด้านบุคลากรทางการศึกษานั้น โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กมีอัตราส่วนครูปฏิบัติการสอน ต่อครูฝ่ายสนับสนุนการสอนและฝ่ายบริหารน้อยที่สุด คือไม่ถึงร้อยละ 80 ทางด้านผลลัพธ์ทางการเรียน พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กมีผลลัพธ์ทางการเรียนต่ำที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2531) และกรมสามัญศึกษาได้ระบุว่าซึ่งมีโรงเรียนอีกเป็นจำนวนมากที่ต้องได้รับการพัฒนาให้มีการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในเขตชนบท (กรมสามัญศึกษา, 2534)

สำหรับในเรื่องปัญหาของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กนั้น กรมสามัญศึกษาได้พบว่า มีโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวนไม่น้อย ซึ่งแม้จะจัดตั้งมาแล้วเป็นเวลานานปี แต่มีปริมาณนักเรียนชั้นละ 1 ห้องเรียน มีอัตราการขยายเป็นไปอย่างเชื่องช้า และบางโรงเรียนกลับลดลงอย่างเห็นได้ชัด ทั้ง ๆ ที่โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดอื่น ๆ มีปริมาณการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และจากการ

ศึกษาดึงสาเหตุพบว่า สภาพทางเศรษฐกิจของประชากรในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ รวมทั้งความไม่
协调发展 นักเรียนมีความสำคัญของการศึกษา และความต้องคุณภาพของโรงเรียน เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้
นักเรียนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาไม่ได้เข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

จากการมองเห็นปัจจัยดังกล่าว กรมสามัญศึกษาจึงได้จัดทำโครงการต่าง ๆ ขึ้นใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยการเน้นช่วยเหลือโรงเรียนด้านต่าง ๆ เพื่อให้โรงเรียนสามารถ
ช่วยเหลือตัวเอง ช่วยเหลือชุมชน และช่วยเหลือผู้ปกครองนักเรียนให้ได้มากขึ้น ได้แก่ โครงการ
ปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษานาคเล็ก (คงล.) โครงการโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน
(มพช.) และโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กรมสามัญศึกษา
(คอมศ. สพ.) ซึ่งแต่ละโครงการมีวัตถุประสงค์หลักคือ การช่วยเหลือโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อ^{ที่}
ทำให้โรงเรียนมีความพร้อมทางด้านอาคารสถานที่ บุคลากร และทางด้านการจัดการเรียนการสอน
เพื่อให้มีศักยภาพมากขึ้นที่จะเปิดโอกาสให้นักเรียนมาเรียนให้มากขึ้น

สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษานาคเล็กในเขตการศึกษา 4 ที่เปิดทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี ซึ่งมีห้องหมุด 30 ห้อง ได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการต่าง ๆ โดยไม่ซ้ำกัน และ^{ที่}
ซ้ำกันจะแจงนับเข้าเพียงโครงการเดียว ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา, 2533)

โครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษานาคเล็ก	8 โรงเรียน
--	------------

โครงการมัธยมเพื่อพัฒนาชุมชน (มพช.)	14 โรงเรียน
------------------------------------	-------------

โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	
--	--

กรมสามัญศึกษา (คอมศ. สพ.)	7 โรงเรียน
---------------------------	------------

ไม่เข้าโครงการใด ๆ	1 โรงเรียน
--------------------	------------

โรงเรียนค่าย ๆ เหล่านี้ก่อนเข้าโครงการที่เป็นโรงเรียนนาคเล็ก และขณะนี้โครงการ
ปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษานาคเล็ก และโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนนั้นได้
จะสืบไปแล้ว ส่วนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กรมสามัญศึกษา

(คอมท. สค.) นั้น กำลังคำเนินการอยู่ และจะขยายให้ครอบคลุมโรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้มากขึ้น ในปีการศึกษา 2534 แต่โรงเรียนเหล่านี้ก็ยังคงมีขนาดเล็กอยู่เหมือนเดิม ประกอบกับการที่โรงเรียนเหล่านี้มีสภาพหลายอย่างที่เป็นลักษณะพิเศษ เช่น

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในเขตการศึกษา 4 เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอจัง 13 โรง จากอำเภอทั้งหมด 29 อำเภอ โดยที่โรงเรียนเหล่านี้ได้รับการจัดตั้งมาไม่น้อยกว่า 10 ปีทั้งสิ้น

2. โรงเรียนนี้ข้อจำกัดทางด้านงบประมาณคือ เงินบำรุงการศึกษา เนื่องจากที่โรงเรียนหลายโรงเข้าโควงการค่าง ๆ นั้น กรมสามัญศึกษามีนโยบายให้เก็บเงินบำรุงการศึกษาในอัตราที่น้อยที่สุด หรือเก็บเพียงครึ่งหนึ่งของจำนวนนักเรียน และยกเว้นเงินบำรุงการศึกษาทั้งหมด เหลือ หันนี้ ขึ้นอยู่กับว่าโรงเรียนเข้าโควงการ มพช., คปภ. หรือ คอมท. สค. ตามลำดับ ดังนั้นเมื่อประกอบกับการที่โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนน้อยอยู่แล้ว จึงมีเงินบำรุงการศึกษาน้อย จริงอยู่ถึงแม้กรมจะจัดสรรเงินงบประมาณชดเชยให้ แต่ก็จัดสรรให้ในหมวดรายจ่ายค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ซึ่งมีข้อจำกัดให้ใช้เฉพาะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย และค่าวัสดุเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้จ่ายในหมวดอื่น ๆ ได้ ซึ่งผิดกับเงินบำรุงการศึกษาที่สามารถใช้ได้ทุกหมวดรายจ่าย

3. มีการสับเปลี่ยนโยกย้ายครูบ่อย และในอัตราส่วนที่ไม่สมดุลย์กัน โดยเฉพาะเกี่ยวกับการส่งให้ครูไปช่วยราชการ หรือมาช่วยราชการ เช่น ข้อมูลปีงบประมาณ 2533 เพียงวันที่ 26 กรกฎาคม 2533 มีครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในเขตการศึกษา 4 ไปช่วยราชการทั้งสิ้น รวม 74 คน จาก 27 โรงเรียน และมีครูจากที่อื่นมาช่วยราชการทั้งสิ้น 44 คน ใน 17 โรงเรียน จะเห็นว่าจำนวนครูเข้าน้อยกว่าครูออก คิดเป็นอัตราส่วนได้เท่ากัน 1 : 1.68 (กรมสามัญศึกษา, 2533)

4. อาคารสถานที่ขาดแคลนและเกิน เนื่องจากมีโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในเขตการศึกษา 4 จำนวน 16 โรง ที่ไม่เข้าโควงการ มพช. โรงเรียนเหล่านี้มักจะขาดอาคารเรียน และอาคารประกอบ อาคารประกอบบางแห่งเกิดความชำรุดเสื่อมโทรม ทำให้เป็นสูง ส่วนรับฟังที่เขตการศึกษา 4 เช่น

อาคารฝึกหัดศึกษา เนื่องจากมีผู้คนซุกเก็บตลอดปี ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนวิชาดังกล่าว เป็นอย่างมาก การใช้บริเวณใต้ดินอาคารนั้นแก้ปัญหาได้บางส่วนเท่านั้น เนื่องจากมีพื้นที่ห้ามถ่ายประเกา ต้องใช้พื้นที่กว้างและโล่งสูง

สำหรับโรงเรียนที่เข้าโครงการ มพช. นั้น เนื่องจากจำนวนนักเรียนน้อยแต่มีอาคารเรียน และอาคารประกอบมาก จึงมีอาคารเหลือว่างเปล่าไม่ได้ใช้ประโยชน์เท่าที่ควร เช่น โรงฝึกงาน ค้าง ๆ เป็นต้น

นอกจากนี้โรงเรียนเหล่านี้หลายโรงเรียนตั้งอยู่ในท้องถิ่นห่างไกลจากตัวเมือง อีกทั้งนี้ บางโรงตั้งอยู่บนเนินภูเขาความสูงไม่สูงมาก ต้องใช้เวลาในการเดินทางหลายซึ่งโหนง บางโรงเรียน นอกจากห่างไกลแล้ว ยังตั้งอยู่ห่างกลางอิฐผลของความชัดแยกทางการเมืองอีกด้วย สภาพทั่วไปนี้ นับว่าเป็นอุปสรรคในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในเขตการศึกษา 4 เป็นอย่างมาก อาจจะทำให้เกิดเป็นปัญหาในการบริหารโรงเรียนได้ ประกอบกับยังไม่เคยมีศูนย์ศึกษาด้านคว้าเกี่ยว กับเรื่องนี้มาก่อนเลย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเพื่อเสนอผลการศึกษาต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กเอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาทางนำไปปรับปรุงการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในเขตการศึกษา 4 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในเขตการศึกษา 4
2. เพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในเขตการศึกษา 4
3. เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในเขตการศึกษา 4

ขอบเขตการวิจัย

- การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะปัญหาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในเขตการศึกษา 4 ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ ระนอง และตรัง
- การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะปัญหาการบริหารโรงเรียนในด้านต่าง ๆ คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานกิจการนักเรียน การบริหารงานอาคารสถานที่ และการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน

กำหนดการที่ใช้ในการวิจัย

- ปัญหา หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นแล้วทำให้โรงเรียนไม่สามารถบรรลุถึงจุดหมายปลายทางที่โรงเรียนต้องการ
- โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4 ที่มีจำนวนนักเรียนไม่ถึง 500 คน และเปิดดำเนินการมาไม่น้อยกว่า 5 ปี
- ผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4
- ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ได้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4

จุดลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประโยชน์ของการวิจัย

- จะได้นำข้อค้นพบจากการวิจัยเสนอให้โรงเรียนทราบ เพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น
- จะได้นำข้อค้นพบจากการวิจัยเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้แสวงหาวิธีการช่วยเหลือโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง

วิธีดำเนินการวิจัย

ก. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้บริหารโรงเรียน 30 คน ใช้ประชากรทั้งหมด
2. ครูผู้สอน จำนวน 527 คน ใช้สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) คำนวนหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Taro Yamane (ประกอบ กรรณาสูตร, ม.บ.บ.) ได้ทั้งหมด 222 คน กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนโดยใช้สัดส่วน

ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
2. ใช้แบบสอบถาม
3. การวิเคราะห์เอกสาร

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับผู้บริหารโรงเรียน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้รับการสัมภาษณ์ ลักษณะของค่าตอบที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบกำหนดให้เลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นค่าตอบเกี่ยวกับปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการบริหารโรงเรียนเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบปลายเปิด (Open ended Structured Interview)

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับครูในโรงเรียน แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้แบบกำหนดให้เลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นค่าตอบเกี่ยวกับปัญหาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ใช้แบบกำหนดให้เลือกตอบ (Check List)

ข้อที่ 3 แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นแนวทางในการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภากาแฟบริหารโรงเรียน บัญชีการบริหารโรงเรียน และสาเหตุของบัญชา เอกสารที่ศึกษา ได้แก่ แผนพัฒนา แผนปฏิบัติการประจำปี บันทึกการประชุม และเอกสารประเมินเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน เป้าจุบันฉบับที่เก็บไว้ที่โรงเรียน

การสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

- ผู้จัดให้สร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม โดยการศึกษาค้นคว้าจากคำราบหนความและเอกสารต่าง ๆ แล้วกำหนดเป็นคำถามเกี่ยวกับบัญชาในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก
- ทำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้วนั้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและพิจารณาปรับปรุงแก้ไข
- นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขไปขอความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทางการบริหารการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 5 คน
- นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญไปพิจารณาปรับปรุงให้เหมาะสมอีกรอบหนึ่งร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา
- นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เชifikarศึกษา ๓ แล้วนำผลการทดลองและผลการสังเกตการตอบแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามมาพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องที่อาจจะเกิดขึ้น เป็นครั้งสุดท้าย
- ทำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ในพื้นที่

ก. วิธีรวมรวมข้อมูล

ผู้จัดจะส่งแบบสอบถามสำหรับครู อาจารย์ ไปทางไปรษณีย์ หลังจากนั้นออกใบสัมภาษณ์ แล้วเก็บรวมแบบสอบถาม และเอกสารต่าง ๆ ทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร จะวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอด้วยการบรรยาย
๒. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอด้วยการหารือความตื่นค่าร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอด้วยการบรรยาย
๓. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม จะวิเคราะห์โดยการหารือความตื่นค่าร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอด้วยการบรรยาย

ลำดับขั้นเสนอเนื้อหา

บทที่ ๑ กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย และประโยชน์ของการวิจัย นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย และลำดับขั้นการเสนอข้อมูล

- บทที่ ๒ กล่าวถึง ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
- บทที่ ๓ กล่าวถึง วิธีการดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล
- บทที่ ๔ กล่าวถึง การวิเคราะห์ข้อมูล
- บทที่ ๕ กล่าวถึง สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในส่วนสุดท้าย จะเป็น
บรรณานุกรมและภาคผนวก

สูญเสียทรัพยากร
จุดประกายแห่งมหาวิทยาลัย